Izmaksas

Čehija

Šajā lapā ir sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Čehijas Republikā.

Ģimenes tiesības — laulības šķiršana

Ģimenes tiesības — bērnu aizgādība un uzturēšana

Komerctiesības — līgumi

Komerctiesības — atbildība

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju honorāriem

Juristi

Čehijā ir tikai viena veida juristi — advokāti [*advokáti*]. Nav atsevišķu juridisko profesiju, kas būtu analogas tādām profesijām kā tiesu advokāti (“barristers”) un juriskonsulti (“solicitors”) Apvienotajā Karalistē.

Tieslietu ministrijas 1996. gada 4. jūnija Dekrētā Nr. 177/1996 ir noteikti honorāri un kompensācijas, kas tiek maksāti advokātiem par juridisko pakalpojumu sniegšanu (t. s. advokātu tarifs). Tulkojums angļu valodā ir pieejams Čehijas Advokātu kolēģijas tīmekļa vietnē.

Par advokāta honorāru iesaistītās puses var vienoties arī privāti.

Lielākajā daļā civillietu (tostarp ģimenes un komerclietās) juridiskā pārstāvība nav obligāta.

Fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas civiltiesvedībā

Fiksētās izmaksas procesa dalībniekiem civiltiesvedībā

Likums Nr. 549/1991 par tiesas nodevām (tulkojums angļu valodā nav pieejams) reglamentē nodevas, kas maksājamas civiltiesvedībā. Maksa atšķiras atkarībā no procesa veida. Dažos gadījumos tiek maksātas fiksētas nodevas; citos gadījumos nodevas summu nosaka procentos.

Visos gadījumos nodevas ir jāmaksā Čehijas valūtā (CZK), un tās var ar bankas pārvedumu iemaksāt valsts (vai tiesas) kontā. Nodevas līdz 5000 CZK var samaksāt, izmantojot īpašas valdības fiskālās markas [*státní kolek*], kuras var iegādāties pasta nodaļās un noteiktās citās vietās.

Tiesai ir pienākums prasības iesniedzēju informēt par konkrēto tiesas nodevas apmēru.

Civiltiesvedības stadija, kurā lietas dalībniekiem jāsedz fiksētās izmaksas

Tiesas nodeva jāsamaksā, tiklīdz maksātājam tiek noteikts pienākums to samaksāt (piemēram, kad tiek iesniegta prasība). Ja maksātājs nesamaksā tiesas nodevu, kas tam piemērota, tiesa pieprasa, lai tā tiktu samaksāta termiņā, ko tā šajā sakarā nosaka. Ja šis termiņš ir beidzies un maksātājs nav samaksājis nodevu, tiesa pārtrauc tiesas procesu.

Fiksētās izmaksas krimināltiesvedībā

Fiksētās izmaksas procesa dalībniekiem krimināltiesvedībā

Kriminālprocess vienmēr tiek uzsākts *ex officio* (pamatojoties uz prokurora dienesta pienākumiem), un apsūdzētais sedz tikai juridiskās pārstāvības izmaksas (ja netiek piešķirta bezmaksas aizstāvība vai aizstāvība par pazeminātu likmi). Tomēr, ja atbildētājs tiek atzīts par vainīgu ar galīgu tiesas spriedumu, viņam vai viņai ir pienākums atlīdzināt valstij kriminālprocesa izmaksas likumā noteiktajā apmērā.

Krimināltiesvedības stadija, kurā lietas dalībniekiem jāsedz fiksētās izmaksas

Kriminālprocesā netiek maksātas tiesas nodevas.

Fiksētās izmaksas Konstitucionālajā tiesā

Lietas dalībnieku fiksētās izmaksas Konstitucionālajā tiesā

Par sūdzībām, kas iesniegtas Čehijas Republikas **Konstitucionālajā tiesā** [*stavní soud České republiky*], **nav noteikta fiksēta tiesas nodeva**, bet procesa puses ir jāpārstāv advokātam.

Konstitucionālās tiesvedības stadija, kurā lietas dalībniekiem jāsedz fiksētās izmaksas

Fiksētas tiesas nodevas netiek iekasētas.

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Pušu juridiskajiem pārstāvjiem nav jāsniedz nekāda iepriekšēja informācija.

Advokāts un viņa klients var vienoties par pušu tiesībām un pienākumiem.

Izmaksu juridiskais pamats

Kur atrast informāciju par juridisko pamatu izmaksu noteikšanai Čehijas Republikā?

Katrā atsevišķā gadījumā ieteicams konsultēties ar advokātu. Pēc tiesvedības uzsākšanas tiesai ir pienākums pusēm paziņot par tiesas nodevu apmēru.

Kādās valodās ir pieejama informācija par juridisko pamatu izmaksu noteikšanai Čehijas Republikā?

Vienīgā oficiālā valoda Čehijas Republikā ir čehu valoda. Tāpēc nav juridiska pienākuma sniegt informāciju citās valodās. Tādējādi informācijas kvalitāte ir atkarīga no tās sniedzēja vēlmes un zināšanām.

Kur atrast informāciju par mediāciju?

Informācija par mediāciju ir pieejama Čehijas Republikas Mediatoru asociācijas [*Asociace mediátorů České republiky*, *AMČR*] tīmekļa vietnē.

Informācija par reģistrētiem mediatoriem ir atrodama Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē un/vai tieši meklējot mediatoru saraksta [*Seznam mediátorů*] datu bāzē.

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Pieejama tīmekļa vietne ar informāciju par izmaksām

Nav pieejama oficiāla vietne, kurā sniegta informācija par izmaksām.

Kur atrast informāciju par dažādu procesu vidējo ilgumu?

Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē atrodama statistika par tiesu un prokuratūru darbību.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām?

Izmaksas, kas jāsedz, ir atkarīgas no katras konkrētās lietas apstākļiem. Informācija par tiesvedības vidējām kopējām izmaksām nav pieejama.

PVN

Kādā veidā tiek sniegta šāda informācija?

Tiesas nodevām PVN nepiemēro, un to summas ir galīgas. Advokāta honorārā nav iekļauts PVN. Daži advokātu biroji ir PVN maksātāji un iekasē PVN (ar 21 % likmi). PVN un veidu, kādā šis nodoklis tiek iekasēts, reglamentē Likums Nr. 235/2004 par pievienotās vērtības nodokli.

Kādas ir piemērojamās likmes?

Pamatlikme ir 21 %, samazinātā likme ir 15 %.

Juridiskā palīdzība

Civiltiesvedībā piemērojamais ienākumu slieksnis

Konkrēts ienākumu slieksnis nav piemērojams. Kvalifikācijas kritēriji bezmaksas juridiskās palīdzības sniegšanai ietver ne tikai personas ienākumus, bet arī viņa vai viņas mājsaimniecības kopējo finansiālo stāvokli. Gadījumos, kad tas ir nepieciešams, lai aizsargātu puses intereses (t. i., it īpaši nozīmīgas vai procesuāli sarežģītas tiesvedības gadījumā) vai kad šāda veida procesā puses obligāti jāpārstāv advokātam, un vienlaikus lietas dalībnieka apstākļi pamato šādu procedūru, tiesa ieceļ lietas dalībnieka advokātu. Pēc tam tiesa atceļ lietas dalībnieka pienākumu atlīdzināt advokātam, kā arī samaksāt tiesas nodevas. Bezmaksas juridisko palīdzību sniedz arī Čehijas Advokātu kolēģija [*Česká advokátní komora*] un specializētas nevalstiskās organizācijas (atkarībā no tiesvedības priekšmeta).

Krimināllietās apsūdzētajam piemērojamais ienākumu slieksnis

Konkrēts ienākumu slieksnis nav piemērojams. Tiesa ieceļ apsūdzētajai personai aizstāvības advokātu visos gadījumos, kad juridiskā pārstāvība ir obligāta un apsūdzētajam nav advokāta.

Ja apsūdzētā persona dokumentāri pierāda, ka nevar atļauties aizstāvības izmaksas, tiesa nolems, ka viņam vai viņai ir tiesības uz bezmaksas juridisko aizstāvību vai aizstāvību ar samazinātu likmi.

Cietušajiem (cietušajām pusēm) piemērojamais ienākumu slieksnis krimināllietās

Cietušajiem, kas jaunāki par 18 gadiem, ir tiesības uz bezmaksas juridisko pārstāvību kriminmāltiesvedībā, ja vien lieta nav saistīta ar nevērību pret pienākumu gādāt par uzturēšanu un atbalstīšanu [*zanedbání povinné výživy*].

Cietušajām pusēm, kas ietilpst vienā no šīm kategorijām, arī ir tiesības uz bezmaksas advokāta juridisko pārstāvību:

īpaši neaizsargāti cietušie saskaņā ar Likumu Nr. 45/2013 par noziedzīgos nodarījumos cietušajiem un dažu likumu grozījumiem (Likums par noziedzīgos nodarījumos cietušajiem);

personas, kuras tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā guvušas smagus miesas bojājumus;

cietušā, kurš miris noziedzīgā nodarījuma rezultātā, apgādību zaudējušas personas;

personas, kuras pierāda, ka nevar atļauties juridiskās pārstāvības izmaksas. Šīm personām ir tiesības pašām izvēlēties savu advokātu; ja tās to nedara, attiecīgā tiesībaizsardzības iestāde advokātu ieceļ viņu vietā.

Ja cietusī puse ir arī īpaši neaizsargāta persona, tā papildus saņem ierobežotu **juridisko palīdzību saskaņā ar Likumu par noziedzīgos nodarījumos cietušajiem**. Šo juridiskās palīdzības veidu nodrošina juristi (advokāti), kuri brīvprātīgi sniedz noteiktu bezmaksas juridiskās palīdzības apjomu šādiem cietušajiem un ir reģistrēti īpašā reģistrā, ko uztur Tieslietu ministrija.

Citi nosacījumi, kas saistīti ar juridiskās palīdzības sniegšanu cietušajiem

Nevalstiskās bezpeļņas organizācijas, kuras ir izpildījušas izvirzītos nosacījumus un ieguvušas Tieslietu ministrijas akreditāciju, kā arī Probācijas un mediācijas dienests [*Probační a mediační služba*] var sniegt **juridisku informāciju** noziedzīgos nodarījumos cietušajiem (īpaši informāciju par viņu tiesībām saskaņā ar Likumu par noziedzīgos nodarījumos cietušajiem un cietušo pušu tiesībām krimināprocesā). Tomēr šī juridiskā informācija nav tieša juridiskā palīdzība.

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības sniegšanai apsūdzētajiem

Attiecībā uz juridisko palīdzību kriminālprocesā apsūdzētām personām spēkā ir tā pati informācija, kas norādīta iepriekš attiecībā uz ienākumu slieksni.

Bezmaksas tiesvedība

Par **Konstitucionālajā tiesā** iesniegtajām sūdzībām netiek iekasētas nekādas tiesas nodevas. Tāpat tiesas nodevas netiek iekasētas dažu veidu procesos (kā noteikts §Likuma Nr. 549/1991 par tiesas nodevām 11. pantā), piemēram, gadījumos, kad prasītājs ir nepilngadīga persona, un dažos citos gadījumos (piemēram, lietās, kurās valsts vai tās iestādes ir viena no procesa pusēm; ja lieta attiecas uz ārvalstnieka iesniegtu patvēruma pieteikumu; lietās, kurās procesā iesaistītā puse ir "vājākā pozīcijā esoša persona").

Kad zaudētājai pusei jāsedz uzvarētājas puses izdevumi?

Katrā konkrētā lietā tas ir tiesneša ziņā (kā noteikts tiesneša galīgajā lēmumā); tiesa var piespriest zaudētājai pusei segt visas izmaksas vai to daļu. Tomēr tas neattiecas uz laulības šķiršanas procesu. Lēmums par izmaksu segšanu bieži var ietvert arī juridiskās pārstāvības izmaksas.

Ekspertu honorāri un izmaksas

Tiesa sedz to ekspertu honorārus, kurus tā ir iecēlusi. Strīdā iesaistītajām pusēm ir jāsedz ekspertu honorāru izmaksas tikai gadījumos, kad tās pašas pieprasa eksperta pakalpojumus. Dažos īpašos gadījumos tiesa var piespriest zaudētājai pusei samaksāt eksperta honorāru.

Tulkotāju un tulku honorāri

Tiesai ir jāmaksā tulkotāju un tulku honorāri; ja puse ir ārvalstnieks, kurš nesaprot čehu valodu, viņam ir tiesības vērsties tiesā savā dzimtajā valodā.

Saistītie pielikumi

Ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu: Čehijas Republika PDF (703 Kb) en

Lapa atjaunināta: 28/02/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.